

Varolu?sal Öfke Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Varolu?sal Öfke Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32455>

Özet

Varoluşsal Öfke Ölçeği, Beyza Naz Deniz tarafından 2016 yılında yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir psikolojik ölçüm aracıdır. Bu ölçek, bireylerin varoluşsal kaygılar (ölüm, özgürlük, yalıtılmışlık ve anlamsızlık) karşısında duydukları öfke ve tepkileri sistematik olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, varoluşçu psikoloji çerçevesinde, temel insan durumlarından kaynaklanan duygusal tepkilerin ampirik olarak incelenmesine olanak sağlamıştır.

Ölçek, **varoluşsal temel öfke** düzeylerini belirlemek üzere tasarlanmıştır ve psikoterapi alanında danışanların derin kaygı kaynaklarını anlamakta yardımcı bir araç olarak potansiyel taşımaktadır. Geliştirme süreci, İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Varoluşsal Öfke, Öfke Ölçeği, Varoluşçuluk, Psikometrik Geliştirme, Özgürlük, Anlamsızlık, Ölüm Kaygısı, Psikoloji

Yazarlar

Beyza Naz Deniz

Amaç

Varoluşsal Öfke Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin yaşamın kaçınılmaz zorlukları ve varoluşsal gerçeklikler (kendi sonluluğu, yaşamın nihai anlamsızlığı potansiyeli, seçim yapma zorunluluğu) karşısında deneyimledikleri öfke tepkisinin yoğunluğunu ve niteliğini ölçmektir. Bu araç, varoluşsal bunalımın duygusal bir durumu olarak görülen öfkenin, klinik ve akademik ortamlarda standardize edilmiş bir şekilde incelenmesini sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, aynı zamanda, varoluşsal öfkenin diğer duygusal ve psikopatolojik yapılarla ilişkisini araştırmayı ve varoluşsal terapinin etkinliğini değerlendirmede potansiyel bir sonuç ölçütü olarak hizmet etmeyi hedeflemiştir. Bu geliştirme çalışması, **varoluşsal psikoloji** alanındaki ölçüm araçları eksikliğini gidermeye yönelik önemli bir adımdır.

Yapı

Ölçek, özellikle Irvin Yalom'un varoluşsal psikoterapide vurguladığı dört temel "verili" üzerine odaklanan bir yapıyı ölçmektedir: **Ölüm, Özgürlük/Sorumluluk, Varoluşsal Yalıtılmışlık ve Anlamsızlık**. Varoluşsal öfke, bu verili gerçekliklerin kabul edilemez bulunması veya bunlarla

başka çökme sürecinde hissedilen çaresizlik, adaletsizlik veya isyan duygusu olarak kavramsallaştırılmıtır.

Ölçeğin kuramsal yapısı, öfkenin yalnızca kişilerarası çatışmalardan değil, aynı zamanda evrensel ve içsel çatışmalardan da kaynaklanabileceği varsayımına dayanır. Bu bağlamda, ölçülen yapı, bireyin yaşamın temel koşullarına karşı geliştirdiği savunmacı, isyankar veya hayal kırıklığına uğramış duygusal tepkileri temsil etmektedir.

Geçerlik

Varoluşsal Öfke Ölçeği'nin **geçerlik** çalışmaları, ölçeğin geliştirildiği yüksek lisans tezi (Deniz, 2016) içerisinde detaylıca sunulmuştur. Geçerlik analizleri, ölçeğin gerçekten varoluşsal öfke yapısını ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla yürütülmüştür. Genellikle yapı geçerliği (faktör analizi ile) ve ölçüt bağıntılı geçerlik (ilgili diğer ölçüm araçlarıyla korelasyonlar) yöntemleri kullanılmıtır.

Ölçeğin geçerlik verileri, orijinal tez çalışmasında yer almasına rağmen, özet bilgilerde detaylandırılmıtır. Ancak, bir psikometrik geliştirme çalışması olarak, ölçeğin yapısal bütünlüğünü destekleyen kanıtların sağlanması varsayılmaktadır. İlgilenen araştırmacıların, spesifik geçerlik katsayıları ve yöntemlerini öğrenmek için orijinal tez kaynağına başvurularına gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirlilik** analizleri, iç tutarlılık ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliği yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık katsayısı (genellikle Cronbach Alfa) araçlarıyla ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğunu gösteren veriler, geliştirme tezi kapsamında rapor edilmiştir.

Güvenirlilik verilerinin detayları bu özet metinde yer almasa da, ölçeğin bilimsel bir tez kapsamında geliştirilmiş olması, kabul edilebilir düzeyde güvenirlilik katsayılarına ulaşıldığını iddia etmektedir. Ölçeğin güvenilirliğini destekleyen spesifik istatistiksel sonuçlar için, Sorumlu Yazar Beyza Naz Deniz'in 2016 tarihli yüksek lisans tezine başvurulmalıdır.

Faktör Analizi

Varoluşsal Öfke Ölçeği'nin yapısal geçerliğini belirlemek amacıyla **faktör analizi** (muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi - AFA ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi - DFA) kullanılmıtır. Bu analizler, varoluşsal öfkenin tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuttan oluştuğunu ortaya koymak amaçlanmıştır.

Varoluşsal teorinin karmaşık göz önüne alındığında, ölçeğin birden fazla alt faktöre ayrılması muhtemeldir (örneğin, ölüme karşı öfke, anlamsızlığa karşı isyan vb.). Faktör yapısı ve elde edilen faktör yükleri gibi detaylı istatistiksel sonuçlar, ölçeğin bilimsel dayanağını oluşturmakta olup, orijinal tezde mevcuttur.

Araç

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Self-Report/Öz Bildirim)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi) Ölçeği. Orijinal tezde kullanılan derecelendirme formatı detaylandırılmamıştır, ancak standart psikometrik uygulamalar uyarınca çok noktalı bir Likert yapısı kullanılmaktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetkinler, özellikle varoluşsal konular üzerine düşünen bireyler veya üniversite öğrencileri (yüksek lisans tezi örnekleminin tipik hedef grubu).

Age Group: 18 yaş ve üzeri yetkin popülasyon.

Population Details: Ölçek geliştirme çalışması, İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütüldüğünden, örneklemin büyük olasılıkla üniversite öğrencileri ve/veya İstanbul çevresindeki yetkinlerden oluştuğu tahmin edilmektedir.

Test Methodology: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen, bireylerin kendi duygusal tepkilerini belirtmelerine dayanan bir öz bildirim aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Varoluşsal Öfke, Geçerlik, Güvenirlilik, Faktör Analizi, Psikoterapi, Yalom, Ölçek Geliştirme, Yüksek Lisans Tezi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: beyzanazdeniz60@hotmail.com

Correspondence Address: Beyza Naz Deniz (İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016)

Şiznler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2016 (Geliştirme çalışması'nın tamamlanma yılı).

Şiznler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ticari kullanım veya geniş çaplı araştırmalar için ölçeğin sorumlu yazarı Beyza Naz Deniz'den izin alınması gerekmektedir. Kullanım ücreti bilgisi mevcut değildir, ancak akademik amaçlı kullanımlarda genellikle yazara atıf yapılması beklenir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: varolussal-ofke-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Deniz, B. N. (2016). *Varoluşsal Öfke Ölçeği geliştirme çalışması* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Varoluşsal Öfke Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Detaylı maddeler için Beyza Naz Deniz'in 2016 tarihli yüksek lisans tezine başvurulmalıdır.